

Zabranjuje se također ribolov sa sedrenih barijera te iznad i ispod njih u širini od 2 metra.

Čl. 5

Zabranjeno je pregrađivati, iscrpljivati ili odvracati ribolovne vode radi ribolova kao i sprječavati bilo kojim načinom povratak ribe s poplavljenih zemljišta u vodu od koje je nastala poplava.

Ako se pokaže da je pastrva suviše prorjeđena i da je potrebna da se zaštititi radi boljeg razmnožavanja uprava će privremeno zabraniti lov.

Čl. 6

Onaj dio ribolovnih voda Plitvičkih Jezera koji je naročito pogodan za plodjenje i razmnožavanje pastrva može biti proglašen ribljim plodilištem.

Bliže odredbe o zaštiti ribljih plodilišta propisat će Uprava Nacionalnog parka.

Čl. 7

Radi mrijesta i uzgoja riba stalno je zabranjen svaki ribolov na svim pritocima Plitvičkih Jezera.

Čl. 8

Osobama koje kratko vrijeme borave na Plitvičkim Jezerima, turistima, ribarima, itd. športašima, mogu se izdati dnevne ribolovne dozvole sa valjanošću od 1—15 dana uz slijedeće pristojbe:

a) za naše državljane:

od 1—5 dana plaća se pristojba od 200.— din.

od 6—10 dana plaća se pristojba od 300.— din.

od 11—15 dana plaća se pristojba od 450.— din.

b) inozemni državljani plaćaju trostruku prednju pristojbu.

Osobe koje love ribu moraju imati ribolovnu dozvolu i mogu loviti samo u pratnji organa uprave parka. Za pratioca plaćaju za pola dana 50.— din.

Od ulovljene ribe može udičar za sebe zadržati najviše 10 kom uz naplatu 75.— din po 1 kg težine. Ostalu ribu koja je oštećena predaće u sabirni bazen a onu koja je oštećena prodat će uprava parka.

Čl. 9

Prilikom ribolova zabranjeno je oštećivanje obala, kidanje ili rezanje pojedinih stabala ili grana radi bolje mogućnosti lova.

Čl. 10

Radi boljeg uzgoja riba može se izgraditi mrijestilište sa odgovarajućim kapacitetom i potrebnim bazenima za ribu.

Čl. 11

Za lovljenje rakova osobama navedenim u čl. 8 ovih uputstava može Uprava parka izdati dnevnu dozvolu uz naplatu pristojbe od 50.— din.

Čl. 12

Ova uputstva važe od dana kada stignu upravi parka, do opoziva i dok se ne donesu nova uputstva.

—z—

SPORTSKI RIBOLOV U NR MAKEDONIJI

Vjerujem da će se ribari-sportaši N. R. Makedonije iznenaditi kad vide da o sportskom ribolovu kod njih, piše osoba koja živi na sasvim drugom kraju naše domovine. Želim, međutim, da ovim člankom postignem dvostruki rezultat; prvo: da pokrenem ribare-sportaše N. R. Ma-

kedonije da nas putem ovog lista upoznaju sa razvojem sportskog ribolova i ribarstva u N. R. Makedoniji, a drugo: da naše čitatelje donekle upoznam sa prilikama sportskog ribolova, sa vodama i ribama N. R. Makedonije, prema mojim zapažanjima, nekada i danas, kao i

prema razgovoru sa ribarima-sportašima za vrijeme mog nedavnog boravka kod njih.

Kao i kod nas, u N. R. Hrvatskoj, možemo tekuće vode N. R. Makedonije podijeliti u dvije grupe: nizinske i visinske. Moram unaprijed napomenuti da iznosim svoje lično mišljenje, koje može ali ne mora biti ispravno. U nizinske vode spadale bi: Vardar (nizvodno od Skoplja), Crna Rijeka (skoro cijelom tokom) i donji tokovi rijeka Pčinje i Bregalnice. Sve ostale spadale bi u visinske, ne zbog toga što su isključivo ili djelomično nastanjene salmonidima (u nekojima, dođuše, uopće nema salmonida) nego zbog karaktera samih rijeka.

Smatram da visinske vode zbilja ne dolaze u obzir za drugu vrst lova osim sportskog.

Ima među tim visinskim vodama (koje ja smatram visinskim) i većih rijeka, kao što su Treska i Crni Drim, ali su i Treska (osim u dijelu jezera kod hidrocentrale) i Crni Drim (osim u svom najgornjem dijelu t. j. kod izlaza iz Ohridskog jezera) dosta brze i tipične visinske t. j. brdske rijeke.

O ostalim vodama, kao na primjer: gornji tok Vardara, šarplaninski potoci, Radika, Lepenac, Kadina Rijeka, Babuna, zatim pritoci gornjih tokova Pčinje, Bregalnice, Crne Rijeke i t. d., ne treba puno razmišljati ako ih se želi svrstati među visinske vode. Već sam napomenuo, ne zbog vrsti riba koje u njima žive već zbog karaktera samih tokova.

U nekim, od spomenutih voda, preovladava uglavnom pastrva (šarplaninski potoci, izvor Vardara, Radika i Kadina Rijeka) dok je klen slabije zastupana, a u drugim vodama preovladava rod ciprinida ili su sami ciprinidi. Poznajem tokove ovih voda i vjerujem da bi se pastrva održala u njima (na primjer: gornji tok Vardara, Lepenac, Treska) iako će danas velika razlika u temperaturi i vodostaju tokom jedne godine.

U nizinskim vodama ima uglavnom šarana (naročito u Crnoj Rijeci) soma (donji tok Vardara), mreke, kao i još neke vrsti »bijeje« ribe. Štuke i smuđa, koje su kod nas rasprostranjene i koje, nama sportašima, pružaju posebna uživanja u ribolovu, nema? Dođuše u jednom, vrlo malom, području Crne Rijeke, navodno, ima štuka ali se slabo održava.

Jezera naročito Dojransko i Ohridsko, su centri ribarske privrede ali je i na njima moguć sportski ribolov (naročito na Ohridskom) o čemu će nam pisati drugovi iz N. R. Makedonije.

Razgovarao sam u Skoplju sa nekim drugovima o interesu za sportski ribolov i o perspektivi njegova razvoja. Tokom razgovora nabrojali smo oko dvadesetak mjesta (Skoplje, Titov Veles, Bitolj, Resan, Ohrid, Struga, Kičevo, Gostivar, Tetovo, Štip, Kočane, Kriva Palanka i druga) u kojima ili postoji društvo ili postoje svi uvjeti da se društvo osnuje. Savez ribarskih društava još ne postoji ali ima izgleda da će se osnovati u skoroj budućnosti.

Iako takovo tijelo (kao što će biti Savez), koje bi koordiniralo rad pojedinih društava, ne postoji, ipak se i kod pojedinaca i kod pojedinih društava vidi zalaganje da se sportski ribolov podigne na što viši nivo i da se ribarski turizam što bolje razvija. Nedavno je započela izgradnja dvaju mrijestilišta (na Radiki i Kadinoj Rijeci) a biti će završena još prije početka ovogodišnjeg mrijestjenja, služiti će i kao centar za proizvodnju ikre potočne pastrve i kao centar za ribarski turizam, jer se grade u obliku ribarsko-turističkih domova.

Ovo je sve samo dokaz da u N. R. Makedoniji vlada priličan interes za sportski ribolov.

Za vrijeme mog boravka u N. R. Makedoniji pokušao sam loviti na rijeci Treski. Nekada (1937. god.) lovio sam u istoj rijeci sa priličnim uspjehom. Danas je ta voda potpuno »prazna«. Raz-

govarao sam sa nekim seljacima iz Matke, Šiševa, i drugih sela i oni su mi razjasnili slučaj sa Treskom. Jezero hidrocentrale ispuštano je, radi čišćenja, u nekoliko navrata ali se tom prilikom nije vodilo računa o ribama tako da su nagle, velike količine, vode formalno »očistile« Tresku od riba. I oni su bili nekada zadovoljni tom vodom. Danas ne. I zbilja nisam od hidrocentrale do ušća niti vidio ribe.

Ribari-sportaši N. R. Makedonije poznaju Tresku kao jednu vrlo privlačnu i interesantnu rijeku za sportski ribolov a i za turizam, obzirom na brzi tok i brdovite, skoro neprohodne planinske krajeve, kroz koje se probija, pa bi bila velika šteta da ta voda i dalje ostane »prazna«.

Ovo sam napomenuo samo zato da ukažem od kolike je važnosti poribljavanje i zaštita voda i da je to zapravo pitanje kojemu treba posvetiti najviše pažnje.

Koliko je meni poznato društva po ribljavaju nešto iz vlastitih sredstava (koja su vrlo mala) i uglavnom u vlastitom reviru. Neka zajednička akcija u tom pravcu nije sprovedena. Budući Savez ribara-sportaša N. R. Makedonije znati će da pravilno rasporedi raspoloživa sredstva u tu svrhu.

O ljepotama pojedinih voda kao na primjer o izvoru Vardara (Vrutok) Radiki, Kadinoj Rijeci, šarplaninskim potocima i drugim, prepuštam da nam govore drugovi sportaši N. R. Makedonije.

V l a d o M a j o r i n c

KOJE DRVEĆE ŠTITI OD NEVREMENA?

Kada udičara na vodi zateče nevrijeme sa kišom, ogledati će se odmah, da li se u blizini nalazi kakovo drvo pa da stane poda nj i tako sačeka prestanak kiše. No kiše su, osobito u proljetnoj i ljetnoj godišnjoj dobi, uvijek popraćene sijevanjem munja pa je zaista interesantno pitanje, da li smo u slučaju nevremena bolje zaštićeni pod drvetom, ili pod izravnim udarcima kiše. Treba dakle ovdje strogo lučiti, da li da nas drvo zaštiti od kiše, ili od nevremena sa munjama.

Na slobodnoj površini (na cesti, livadi ili prilikom udičarenja na vodi) udariti će munja uvijek u one objekte, koji su od površine više uzdignuti. Ako, dakle, grom na svom putu k zemlji naiđe na nekoj livadi na drvo, on će udariti u to drvo, jer mu je njegov vrh najbliži. Prema tome ne bi trebalo stati pod drvo, kada udaraju gromovi, ali ovdje ipak treba imati na umu, da postoji razlika između pojedinih vrsta drveća.

Po narodnom vjerovanju hrast, vrba i omorika privlače munju pa to drveće treba u slučaju nevremena izbjegavati. Ali što na to kaže znanost? Vrba i topola stoje obično oko vode ili barem na zemljištu, koje ima visoku podzemnu vodu pa je već zbog toga opasnost od groma pod tim drvećem vrlo velika. Ali to nije jedini razlog. Istraživanjima je dokazano, da je drveće, koje je siromašno uljem i uslijed toga imade veći postotak škroba u sebi, osobito izloženo opasnosti od groma. Ovamo spadaju javor, hrast, jasen, jorgovan, ljeska, topola, brijest, vrba, grab i dud. Nađu li se slučajno negdje zajedno stabla drveća sa većim postotkom škroba i ona sa većim postotkom ulja u sebi, munja će udariti u ono drvo, koje sadrži veći postotak škroba, već i zbog toga, što u njemu imade više vode. Drveće koje u sebi imade ulja, loš je sprovodnik munjine. Ovamo spadaju bukva, orah i kesten. Pod tim drvećem opasnost od groma